

Det Norske Maskinistforbund
Postboks 2000 Vika

0125 OSLO

Adm.enhet: Fartøy- og deltakerseksjonen
Saksbehandler: Håvard Holder
Telefon: 97432127
Vår referanse: 17/17784
Deres referanse:
Dato: 02.02.2018

HØRING - ÅPEN TILLATELSESGRUPPE I FANGST ETTER SNØKRABBE

1. INNLEDNING

Fiskeridirektoratet foreslår i dette brevet å konsesjonsregulere deltakelse i fangst av snøkrabbe gjennom et eget kapittel i konsesjonsforskriften, jf. bestilling fra Nærings- og Fiskeridepartementet av 21.11.2017.

Høringsfrist: Vi ber om at høringsinstansenes merknader til høringen sendes Fiskeridirektoratet innen **2. mai 2018**.

Høringen her gjelder fastsettelse av en konsesjonsregulering til erstatning for eksisterende regelverk og forvaltningspraksis for fangst av snøkrabbe. Høringen gjelder ikke en lukking av fiskeriet på nåværende tidspunkt, men innføring av en åpen tillatelsesgruppe. I hvilken grad fiskeriet skal lukkes kan vurderes på et senere tidspunkt.

Denne tillatelsesgruppen vil fungere slik at alle fartøy som oppfyller visse grunnvilkår kan søke om, og få tildelt, snøkrabbetillatelse med virkning for ett kalenderår om gangen. Dette vil erstatte gjeldende dispensasjonsordning og medfører således en endring siden dispensasjonene i dag ikke gis med tidsavgrensning. Ordningen i dag baserer seg på at fartøyets ervervstillatelse åpner for fangst av snøkrabbe og bygger på snøkrabbeforskriften § 2, ervervstillatelsesforskriften § 2a, forvaltningspraksis og instruks av 27. juli 2016 om

praktisering av bestemmelsen om dispensasjon fra forbudet mot fangst av snøkrabbe mv.

Regelverket omkring deltakelse i snøkrabbefangsten er blitt til over tid uten at en konkret har vurdert en mer permanent ordning. Høringen her legger derfor opp til at regelverket om deltakelse forenkles og samles i et nytt kapittel i konsesjonsforskriften om en åpen tillatelsesgruppe. Formålet er å gjøre regelverket mer helhetlig og oversiktlig.

2. DELTAKENDE FARTØY OG DISPENSASJONER

Pr. 31.12.2017 hadde vi 58 fartøy med dispensasjon fra fangstforbudet etter snøkrabbe. Samtidig var det i 2017 i henhold til sluttседdelregisteret registrert fangst av snøkrabbe på følgende fartøy:

Fartøy	Merke	Eier	Rundvekt tonn
Arctic Pioneer	T-238-T	Arctic Pioner AS	207
Arctic Swan	F-25-A	Arctic Swan AS	0
Arctic Wolf	F-123-V	Arctic Wolf AS	121
Atlantic Star	F-111-BD	Nordfjord Havfiske AS	0
Harhaug I	M-94-H	Grytafjord AS	229
Hunter	M-72-HØ	Havøy Kystfiske AS	142
Koralen	M-106-H	Koralfjord AS	26
Kvitungen	T-6-T	Kvitungen AS	295
Northeastern	H-27-AV	Opilio AS	758
Northguider	H-177-AV	Opilio AS	161
Polar Pioneer	T-145-T	Polar Pioner AS	247
Polaris	F-144-V	Varanger Seafood AS	177
Prowess	H-2-BN	Ocean Venture AS	409
Roaldsen	R-80-ES	K. Roaldsen Fiskebåtrederi AS	1
Røstnesvåg	H-24-BN	Havsula Invest AS	5
Tromsbas	T-169-T	Chrisma AS	286
Totalsum			3 061

Oversikten viser at det i 2017 har vært 16 norske fartøy som har levert fangst av snøkrabbe. Sammenliknet med det ganske høye antall dispensasjoner som er gitt tyder dette på at enkeltaktører har hatt innretting med tanke på en fremtidig lukking av fisket som motivasjon for å søke om dispensasjon fra fangstforbudet. Etter direktoratets oppfatning vil det imidlertid ikke være noen grunn til å legge vekt på om det er gitt dispensasjon fra fangstforbudet, dersom fiskeriet i fremtiden skal lukkes.

3. BAKGRUNN OG GJELDENE RETT – KRAV TIL FARTØYENES DRIFTSGRUNNLAG

Det er rettslig sett tre forskjellige kategorier norske fiskefartøy som har ulike krav til driftsgrunnlag i andre fiskeri for å kunne drive fangst av snøkrabbe.

Den første kategorien gjelder fartøy uten begrensninger i ervervstillatelsen. Den andre kategorien gjelder fartøy med ervervstillatelse for utryddelsesfangst av kongekrabbe som er utvidet til å gjelde snøkrabbe. Den siste kategorien gjelder fartøy med rekefartøytillatelse, hvalfangsttillatelse eller selfangsttillatelse som har tilsvarende aktivitet to av de tre foregående årene.

For alle kategoriene gjelder det at eier med fartøyet må søke om dispensasjon fra forbudet mot fangst av snøkrabbe. Slik dispensasjon tildeles imidlertid først etter at fartøyet er merkeregistrert i henhold til ervervstillatelsen. Det gis verken tilsagn eller vedtak om dispensasjon fra fangstforbudet i vedtaket om ervervstillatelse.

Vi vil gå gjennom de kravene til driftsgrunnlag som gjelder for de tre kategoriene nedenfor og utviklingen av disse.

a. Fartøy uten begrensninger i ervervstillatelsen.

Hvis en ser bort fra fangstforbudet kan alle fartøy som ikke har begrensninger i ervervstillatelsen på artsnivå i prinsippet delta i fangsten etter snøkrabbe. Dette er en konsekvens av at fangsten verken er konsesjonsregulert eller adgangsregulert i tradisjonell forstand.

I henhold til forvaltningspraksis kan alle fartøy uten begrensninger i ervervstillatelsen som nevnt, etter søknad få dispensasjon fra fangstforbudet. Imidlertid er fartøyets størrelse og egnethet i praksis en begrensende faktor da fangsten foregår langt til havs. Det vil derfor være havgående fartøy som først og fremst er aktuelle for deltakelse.

b. Fartøy med ervervstillatelse begrenset til kongekrabbe, snøkrabbe evt taskekrabbe.

Denne kategorien gjelder fartøy som er tildelt ervervstillatelse uten driftsgrunnlag i form av konsesjon eller deltakeradgang til tross for at fartøyet er over 15 meter største lengde. Etter hovedregelen om driftsgrunnlag i ervervstillatelsesforskriften § 2 skal søknad om ervervstillatelse for fartøy over 15 meter største lengde avslås når

det fartøyet ikke har driftsgrunnlag i form av konsesjon eller deltakeradgang. Denne regelen har grunnlag i eldre forvaltningspraksis.

I instruks av 16. juli 2008 besluttet imidlertid det daværende Fiskeri- og kystdepartementet at fartøy som ville drive med utryddelse av *kongekrabbe* skulle få unntak fra regelen om driftsgrunnlag for fartøy over 15 meter. Disse fartøyene fikk ervervstillatelse for å utrydde/begrense spredningen av kongekrabben. Fartøyene som fikk slik ervervstillatelse var begrenset til å drive utenfor kvoteregulert området og de var også i utgangspunktet begrenset til å drive utryddelsesfangst av kongekrabbe.

I instruks av 16. februar 2012 besluttet departementet likevel at disse fartøyene kunne få utvidet ervervstillatelsen til å gjelde snøkrabbe og taskekrabbe.

Beslutningen ble omgjort i instruks av 24.10.2014 slik at fartøy med ervervstillatelse for utryddelsesfangst av kongekrabbe ikke lenger kunne få ervervstillatelsen gjeldende for fangst av snøkrabbe. Instruksen ble så presisert 10.11.2014.

Deretter fikk vi i 2015 bestemmelsen i ervervstillatelsesforskriften § 2a tredje ledd som supplerte og forskriftsfestet praksis som var etablert i medhold av de ovennevnte instruksene. Bestemmelsen lyder som følger:

«Uten hinder av første ledd kan det tildeles ervervstillatelse begrenset til fangst av kongekrabbe og taskekrabbe utenfor områder hvor fangst av kongekrabbe til enhver tid måtte være regulert med kvoter, minstemålsbestemmelser, innsatsbegrensninger eller liknende. Ervervstillatelse etter tredje ledd første punktum kan også gjøres gjeldende for snøkrabbe i samme område dersom ervervstillatelsen tildeles i forbindelse med utskifting eller salg for fortsatt drift av fartøy som er tildelt en slik ervervstillatelse som også er gjort gjeldende for snøkrabbe i medhold av tidligere praksis. Det er en forutsetning for å gjøre ervervstillatelsen gjeldende for snøkrabbe i forbindelse med utskifting at fartøyet som skiftes ut ikke lenger kan benyttes til fangst av snøkrabbe.»

Parallelt med dette ble det i forskrift 19. desember 2014 om forbud mot fangst av snøkrabbe innført et generelt fangstforbud etter snøkrabbe, men med dispensasjonsadgang. § 1 omhandler forbudet, mens § 2 omhandler dispensasjonsadgangen.

c. Fartøy med selfangsttillatelse, hvalfangsttillatelse eller rekeetråltillatelse

Departementet ga siden instruks av 14. juni 2016 om praktisering av dispensasjonsbestemmelsen for fangst av snøkrabbe for fartøy med selfangsttillatelse og senere 27. juli 2016 instruks om praktisering av bestemmelsen om dispensasjon fra forbudet mot fangst av snøkrabbe mv. (Sistnevnte erstattet instruksene av 14. juni).

I instruksene av 27. juli 2016 fremgår det særskilte krav for tildeling av dispensasjon når fartøyet har rekeetråling, selfangst eller hvalfangst som driftsgrunnlag. I henhold til instruksene kan det tildeles dispensasjon fra fangstforbudet med virkning for ett kalenderår om gangen bare når fartøyet eller fartøy det kommer til erstatning for har drevet selfangst, hvalfangst eller rekeetråling i minst to av tre forutgående kalenderår. Her fremgår det også at de samme begrensningene gjelder når fartøyets øvrige driftsgrunnlag er spesielle tillatelser som er unntatt fra driftskravet i konsesjonsforskriften § 1-4.

4. FORSLAGETS INNHOLD

Forslaget innebærer altså at deltakelse i fangst av snøkrabbe konsesjonsreguleres gjennom et eget kapittel om en åpen tillatelsesgruppe i konsesjonsforskriften. Det forutsettes at fartøyeiere som i dag har eller oppfyller vilkårene for å få ervervstillatelse for fangst av snøkrabbe også kan tildeles snøkrabbetillatelse i henhold til forslaget her.

Dette innebærer at man har tre grupper fartøy med ulike krav til driftsgrunnlag som som kan få snøkrabbetillatelse i åpen tillatelsesordning:

1. Fartøy med alminnelig ervervstillatelse
2. Fartøy med ervervstillatelse for utryddelsesfangst av kongekrabbe som er utvidet til snøkrabbe før 10.11.2014
3. Fartøy med selfangsttillatelse, hvalfangsttillatelse eller rekeetråltillatelse som har slik aktivitet to av de tre foregående årene

Samtidig vil fartøy som er innvilget ervervstillatelse for utryddelsesfangst av kongekrabbe etter 10.11.2014 ikke kunne få slik åpen snøkrabbetillatelse, da disse fartøyene ikke kan få utvidet ervervstillatelsen til å gjelde snøkrabbe etter gjeldende instruks av 10.11.2014.

Vi foreslår her at det innføres en bestemmelse innledningsvis hvor det fremgår at Fiskeridirektoratet tildeler snøkrabbetillatelse som ikke kan gis varighet ut over ett kalenderår. Forslaget vil altså innebære en endring fra dagens dispensasjonsordning siden dispensasjonene i dag ikke gis med tidsavgrensning.

Vi foreslår videre at det legges opp til en bestemmelse med generelle vilkår for tildeling av snøkrabbetillatelse. Dette vil gjelde merkeregistrering, krav om egnethet og utrustethet for fangst av snøkrabbe med teiner og krav om skriftlig søknad (for det enkelt år). Det legges opp til at det må søkes om slik tillatelse hvert år siden tillatelsen bare skal ha varighet ut kalenderåret.

Vi legger opp til at vilkårene med hensyn til driftsgrunnlag videreføres, men da i forskrifts form. Etter vårt syn bør slike vilkår fremgå av forskriften da de innskrenker adgangen til å være med i en åpen tillatelsesgruppe. Dette gjelder for det første gjeldende regel i ervervstillatelsesforskriften § 2 a tredje ledd annet og tredje pkt som åpner for at fartøy som før 10.11.2014 fikk utvidet ervervstillatelse for utryddelsesfangst av kongekrabbe til å gjelde snøkrabbe, kan delta.

Reglene om krav til driftsgrunnlag og aktivitet i to av de tre forutgående år for fartøy med selfangsttillatelse, hvalfangsttillatelse og rekefångsttillatelsen vil da også inntas i en bestemmelse om krav til driftsgrunnlag/særlig vilkår.

Gjeldende regel i ervervstillatelsesforskriften § 2a tredje ledd annet og tredje pkt som er gått gjennom ovenfor under punkt 2 bokstav b forutsettes da opphevet. Instruksen av 27. juli 2016 om dispensasjon fra fangstforbudet forutsettes opphevet. Det samme gjelder snøkrabbeforskriften § 2 om dispensasjon. Videre foreslår vi at § 3 i snøkrabbeforskriften justeres slik at fartøy med snøkrabbetillatelse etter konsesjonsforskriften § 3 kan fangst og lande snøkrabbe til tross for fangstforbudet.

5. ØVRIGE FORHOLD

Da det ikke besluttes å lukke fiskeriet er det tilsynelatende ikke nødvendig med offentlig utlysning av nye tillatelser etter deltakerloven § 16. Denne bestemmelsen stiller krav til offentlig utlysning av nye tillatelser der det besluttes at "det totale antallet spesielle tillatelser til en form for fiske eller fangst skal økes", jf. første ledd. Ordlyden viser at bestemmelsen kun kommer til anvendelse der det totale antallet tillatelser i et lukket fiske øker. Høringen her gjelder innføring av en

konsesjonsordning uten et gitt tak, der de som oppfyller vilkårene vil få en konsesjon.

Likevel kan det stilles spørsmål ved om de tilleggsvilkår som gjelder for fartøy som omfattes av kategori 2 og 3, jf. forslaget § 9-3, setter et tak for antall deltakere som omfattes av virkeområdet for tilleggsvilkårene.

§ 1-1 i konsesjonsforskriften regulerer de situasjonene hvor det kreves spesiell tillatelse (konsesjon) for å drive en bestemt type fiskeri. Siden snøkrabbe her ikke fremgår vil det være nødvendig å endre konsesjonsforskriften § 1-1 til å også omfatte krav om spesiell tillatelse for fangst av snøkrabbe.

Da forslaget legger opp til at tillatelsene tildeles for ett kalenderår av gangen må det også gjøres unntak fra konsesjonsforskriften § 1-3 gjeldende for snøkrabbe. § 1-3 lyder i dag:

«Det kan bare tildeles spesiell tillatelse etter denne forskriften dersom et av vilkårene i deltakerloven § 17 første ledd er oppfylt. Det kan likevel tildeles spesiell tillatelse til å drive hvalfangst eller selfangst dersom øvrige vilkår for dette er oppfylt.»
Bestemmelsen må da i tilfelle endres slik at snøkrabbe omfattes på lik linje med hvalfangst og selfangst.

Det vil imidlertid fortsatt være behov for å videreføre fangstforbudet etter snøkrabbe, jf snøkrabbeforskriften § 1 slik at utenlandske fartøy fortsatt skal være utelukket fra å drive fangst av snøkrabbe på norsk kontinentalsokkel. Samtidig vil det være behov for å justere snøkrabbeforskriften § 3 slik at bestemmelsen åpner for fangst av snøkrabbe til tross for fangstforbudet i § 1.

6. INNSPILL OG FORSLAG TIL ENDRINGER

Vi ber om høringsinstansenes innspill på den foreslåtte ordningen med åpen tillatelsesgruppe som beskrives i dette høringsbrevet.

Forslag til endring av konsesjonsforskriften § 1-1 første ledd som følger:

«Ingen må uten spesiell tillatelse drive ervervsmessig fiske og fangst med trål, reketrål, ringnot eller seinot, eller drive ervervsmessig fangst av hval, sel eller snøkrabbe.»

Forslag til endring av konsesjonsforskriften § 1-3 annet pkt som følger:

Det kan likevel tildeles spesiell tillatelse til å drive hvalfangst, selfangst eller fangst av snøkrabbe dersom øvrige vilkår for dette er oppfylt.

Forslag til nytt kapittel 9 i konsesjonsforskriften:

9. Særskilt om tildeling av snøkrabbetillatelse i åpen tillatelsesgruppe

9. Tildeling av snøkrabbetillatelse

§ 9-1 (Snøkrabbetillatelse)

Fiskeridirektoratet tildeler tillatelse til fangst av snøkrabbe i Barentshavet med teiner (snøkrabbetillatelse). Tillatelse kan ikke gis varighet ut over ett kalenderår.

§ 9-2 (Vilkår for tildeling av snøkrabbetillatelse)

Snøkrabbetillatelse kan bare tildeles dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a) Fartøyet er registrert i merkeregisteret
- b) Fartøyet er egnet og utrustet for fangst av snøkrabbe med teiner i Barentshavet
- c) Det må være sendt skriftlig søknad om deltakelse til Fiskeridirektoratet innen en nærmere fastsatt frist

Snøkrabbetillatelse kan ikke tildeles fartøy over 15 meter dersom fartøyet ikke har annet driftsgrunnlag i form av spesiell tillatelse eller deltakeradgang. Fartøy med ervervstillatelse begrenset til fangst av kongekrabbe og taskekrabbe mv, kan likevel tildeles snøkrabbetillatelse som nevnt i § 8-1 hvis

ervertillatelsen ble gjort gjeldende for snøkrabbe før utgangen av 2014. Dette gjelder også dersom fartøyet er erstatningsfartøy for slikt fartøy, eller ny eier har kjøpt slikt fartøy for fortsatt drift. Det er et vilkår for å drive fangst av snøkrabbe med et erstatningsfartøy at utskiftningsfartøyet ikke lenger kan benyttes til fangst av snøkrabbe.

Fartøy som ikke har annet driftsgrunnlag enn selfangsttillatelse, hvalfangsttillatelse eller reketråltillatelse, kan bare tildeles snøkrabbetillatelse dersom fartøyet eller fartøy det er kommet til erstatning for har drevet selfangst, hvalfangst eller reketråling i minst to av de tre forutgående kalenderår.

Begrensningene i tredje ledd gjelder tilsvarende hvis fartøyets øvrige driftsgrunnlag er spesielle tillatelser som er unntatt fra driftskravet i konsesjonsforskriften § 1-4.

§ 9-3 (Øvrige bestemmelser)

Det kan bare deltas på annen stats kontinentalsokkel når det foreligger eksplisitt samtykke fra den aktuelle staten.

Fartøy som deltar i fangst av snøkrabbe kan pålegges krav om rapportering ut over det som føres i fangstdagbok dersom Havforskningsinstituttet har behov for data. Et eksempel kan være prøvetaking av fangst.

Observatører fra Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet skal ha adgang til å delta vederlagsfritt om bord i fartøy som fangster snøkrabbe.

Forslag til endring av snøkrabbeforskriften § 3 som følger:

§ 3 Totalkvote

Uten hinder av forbudet i § 1 kan fartøy med snøkrabbetillatelse etter konsesjonsforskriften fangste og lande inntil tonn snøkrabbe i 2018

Samtidig foreslås opphevelse av:

- Gjeldende regel i ervervstillatelsesforskriften § 2a tredje ledd annet og tredje pkt
- Snøkrabbeforskriften § 2 om dispensasjon
- Instruks av 27. juli 2016 om dispensasjon fra fangstforbudet

Med hilsen

Truls Konow
seksjonssjef

Håvard Holder
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Det Norske Maskinistforbund	Postboks 2000 Vika	0125	OSLO
Fiskebåt	Røysegata 15	6003	ÅLESUND
Fiskekjøpernes Forening	Strandvegen 106	9006	TROMSØ
Landsorganisasjonen i Norge	Youngs gate 21	0181	OSLO
Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Torgarden	7462	TRONDHEIM
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8380	RAMBERG
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund	Postboks 8719 YOUNGSTORGET	0028	OSLO
Norsk Sjømannsforbund	Postboks 2000 Vika	0125	OSLO
Norsk Sjøoffisersforbund	Postboks 2000 Vika	0125	OSLO
Norske Sjømatbedrifters Landsforening	Postboks 639	7406	TRONDHEIM
Pelagisk Forening	Slottsgaten 3	5003	BERGEN
Regelrådet	Kartverksveien 21	3511	HØNEFOSS
Samediggi Sametinget	Àvjovârgeaidnu 50	9730	KARASJOK
Sjømat Norge	Postboks 5471 Majorstua	0305	OSLO

Kopi til:

Nærings- og fiskeridepartementet	Postboks 8090 Dep	0032	OSLO
----------------------------------	-------------------	------	------